

GÖMÖR-KISHONT

VÁRMEGYEI KÖZLÖNY.

Társadalmi, megyei és községi érdekeket képviselő hetilap. — A Gömörvármegyei községi- és körjegyző-egylet hivatalos lapja

Szerkesztőség és kiadóhivatal:

Tompa Mihály-utca 10. sz.

Ide intézendő a lap szellemi részét érdeklő minden közlemény és levelezés; továbbá előfizetések, hirdetés, nyilttér és egyéb felszólalás.

Telefon-szám: 52.

Telefon-szám: 52.

Felelős szerkesztő:

GÁL ISTVÁN.

Kiadó laptulajdonos:

ID. RÁBELY MIKLÓS.

Az előfizetés díja:

Egész évre . . . 10 korona. Félévre . . . 5 korona.
Vármegyei körjegyzőknek, tanítóknak és községi elő-
járóságoknak egész évre 8 korona.
Egyes szám ára: 20 fillér.

A hirdetés díja:

Egy háromhasábos petítor térfogata 20 fillér.
Nyilttér sora 50 fillér.

A szerkesztőség kéziratot nem ad vissza, bélyegtelen levelet nem fogad el. — Vidéki levelezőink kéretnek, hogy közleményeiket péntek délig megküldeni szíveskedjenek.

A kiadóhivatal hirdetés és nyilttéri közleményt csak szombat délelőtti 10 óráig fogad el.

Kövecsesi LUKÁCS GÉZA főispán.

„Magyar belügyminiszterem előterjesztésére Kövecsesi LUKÁCS GÉZÁT, Gömör és Kishontvármegye alispánját a vármegye főispánjává kinevezem.

Kelt Budapesten, 1917. évi április hó 14-én.

KÁROLY s. k.

SÁNDOR JÁNOS s. k.

(„Budapesti Közlöny“ 1917. évi május hó 1-ei szám.)

A gömői főispáni szék, ez a nagy elődök nagy erényeihez szokott illusztris méltóság új gazdát kapott.

A gömői kormányzat gyeplője új kezekbe került, e megyének politikai, közéleti és társadalmi vezetését új energia kapta vállaira.

Kövecsesi Lukács Géza ez az új gazda, a gömői főispáni székben új, a gömői közélet vezetésében sok eredménnyel és érdemmel dicsekedhető régi egyéniség.

Az alispáni állásból emelkedett a főispáni székbe, az emberi tehetség, vezetésre termett hivatás és értékekkel teljes egyéniség legszebb pályafutásának egyik kimagasló lépéseként.

A munka jegyében lefolyt élet nagyszerű honorálása ez a hír s a gömői események egymásutánjában jelentős és messze kiható esemény.

Viharok, közéleti rázkódtatások csaptak össze a gömői főispáni szék felett s a viharok khaoszából a békesség nyugalomával esendül felénk a királyi elhatározás, mely Lukács Gézával tölti be báró Hámos László, Fáy Gyula, Bornemisza László és Kubinyi Géza örökét.

Lukács Géza élete és Gömör fejlődése paralel uton haladtak s kedves meggyőződésünk, hogy ennek a vármegyének a belső, mozgó akarat: az emberi szívek mélyén meghúzódó vágyakozások és a közóhaj nevében burkolódzó sok-sok egyöntetű kívánság szinte belenevelték Lukács Gézát e vármegye főispáni méltóságába.

Erős, mindenki fölé emelkedni tudó egyéniség, igaz, mindenkivel szemben igazságos élet-felfogás és egy emberi élet nagyrészt kitévő becsületos munka kellett ahhoz, hogy Gömör megyében így fordulván a körülmények, Lukács Géza méltó lett a főispáni állásra.

A „Gömör-Kishont“ egyforma betűi sokszor megrajzolták őt, sokáig sorakoztak egymásután az ő szavára, hiszen szerkesztőnk volt valamikor s azt követőleg is lapunknak igaz és munkás barátja.

A „Gömör-Kishont“ olvasói úgy ismerik nevét és életének eredményeit, mint egy közöttük élő, jóságos indulatu emberét, akire mindig fel kellett nézni, mert fölénk emelte őt a bölcs sors és önmaga ereje, de ebben a felfelé nézésben nem kellett meghunyászkodó alázatossággal komolykodni, Lukács Géza erős törzsű, gömői töből szépen felnőtt ember, aki az életnek nagy útján nyitott szemmel és nyitott szívvel jár az egyszerűség és természetesség hétköznapi ruhájában.

Lukács Géza főispáni programját még csak a jövő tudja és mégis mindenki úgy ismeri, mint egy a fülekben régen csengő kellemes melódiát, amely hozzánőtt az életünkhöz s amelyet, mikor egyedül vagyunk, jól esik önmagunk gyönyörűségére eldudolni.

Lukács Gézának a neve a program, a neve, melyet a gömői köztudat mélyen és szeretettel ivott magába s amelyet egyéniségének és közéleti állásának emelésével körül lehet még glóriázní, de több szeretettel megsimogatni és több melegséggel a szívbe zárni talán lehetetlen annál, amilyen igazán és szeretően ott tartják ma a gömői emberek.

Lukács Gézának főispánná történt kinevezésének híre őszinte örömet váltott ki úgy Rimaszombat városban, mint e vármegyében. Rimaszombati tisztelői seregétől keresik fel tiszteletreméltó családját, hogy szerencsekívánatuknak kifejezést adjanak.

Elsőnek Sándor János v. b. t. t., belügyminiszter gratulált megleghangu táviratban a kinevezéshez s ezenkívül számtalan távirati és levélbéli üdvözlés érkezett az új főispánhoz.

Írásbelileg gratuláltak a többek között a következők:

Báró Hámos Lászlóné, dr. Gaál Gusztáv, Tóth Elemér min. tanácsos, Halmy Gyula, dr. Gábor Nándor, Miskolci kereskedelmi és iparkamara elnöksége, dr. Horváth József várm. tisztv. orsz. egyesületének igazgatója, Fazekas Ágoston Pestvármegye alispánja, dr. Halász Lajos kir. koronaügyész helyettes, báró Wlassics Gyula, Diószeghy János belügymin. titkár, Grün-

wald Mór, ifj. báró Wlassics Gyuláné, Tomory Géza nyug. főtisztgyabiró, Szakall Gyula, dr. Löcherer Lőrincz, Kuna Aurél, Jolsva város tanácsa nevében dr. Szontagh Vilmos polgármester, Jolsvai műmalom igazgatósága, Szóts Jenő alispán, Pum József miniszt. tan., Vasay György, Putnoky Mór, Bochkor egyet. tanár, báró Baratta Norbert, Szontagh Antal oszt. tan., Dóbiás Ede, Pékh József, Göbl kanonok, gróf Serényi Béla, Pottornyay Miklós főtisztgyabiró, dr. Nagy Ferencz polgármester, Hönsch Ede, Farkas Gyula, dr. Székely József, Terray Gyula, ifj. Hevessy László, Szénási Béla, Bobok Tivadarné, Gömői Samu, dr. Rácz Endre, Küry alispán, Sarlay Soma, Gál Miksa, Biess Elemér, Feledy Ferencz, Hedry Lőrincz, Buday Plichta Cornél, Bánó Aladár, Rákóczy István, Dókus Gyula, Marik Ernő, Általános Magnezit R. t., Koós főtisztgyabiró, Rozsnyói Takarékpénztár, Takács Menyhért prépost, dr. Hensch Géza, Rozsnyó város közönsége nevében dr. Pösch József polgármester, Dobsina város nevében dr. Langhoffer László polgármester, Nagy Elemér, Tichy Mihály, Kemény Andor, id. és ifj. Kubinyi Gézáné, Ilosvay Bálint, Zólyombrézó-Breznóbánya-Tiszolcei vasúttársulat, Malobiczky János, Némethy Nándor, Emich Gusztáv, dr. Alitiz Aladár, Schweitzer Lipót, Geduly Géza, Vadnay Tibor, dr. Reiner János egyet. tanár, Ottlik Iván, Benedek Sándor, Nagy Mihály, Porubszky Imre, Marizevits György máv. h. közp. üzletvezető, Veith Béla, Bay Sándor, Szent Iványi Árpád, Szilárdy Béla, Sziklay Ede, Stein Emil, a Pesti Magyar Kereskedelmi Bank igazgat., Áronffy Ernő, Hercz Vilmos, Hercz Henrik, Weisz Miksa, Bihary István, Liczei János, Kuna Elemér, Hensch Emil, Tornallyay Zoltán, báró Ragályi Balassa Ferencz, Kovács Lajosné, Tarnay Gyula, Somogyi Miklós, Bradovka Károly.

Testületileg jelent meg és tisztelt az új főispán előtt a Gömörvármegyei Nép- és Iparbank igazgatósága élén Jurakó Jakab igazgatósági elnökkel, aki meleg szavakkal üdvözölte a főispánt, aki igazgatósági tagja ezen pénzintézetnek.

A „Gömör-Kishont“ szerkesztősége és kiadóhivatala azon régi és benső viszony folytán, mely Lukács Géza személye és e lap között fennáll, — ma, vasárnap délelőn jelenik meg tisztelgően a főispán előtt és fejezi ki élő szavakkal és mély és igaz tisztelettel párosult örömet.

Rendkívüli megyegyűlés.

A főispáni installációs közgyűlést kitévő rendkívüli vármegyei közgyűlést e hó 14-ére, hétfőre hívta össze az alispánt helyettesítő dr. Fonet Gyula vm. főjegyző.

Hírek a gömői közéletmezés és közellátás világából.

Háborus kihágások büntetései.

Az *alispán* ítéletei: *Klein Simon* Ratkó tej maximális árának áthágása — 30 kor. pénz., *Kogler János* Tornalja tanusítvány nélküli órlés 50 kor. pénzbüntetés.

Rimaszombat rendőrkapitányának ítéletei: *Molnár Józsefné* liszt illetéktelen és jogtalan felvétele — 2 nap és 20 kor. pénz. (43 kgr. buza elkobozva), *Matajsz Jánosné* lisztutalvány átadása idegen egyénnek — 1 napi elzárás és 20 korona pénzbüntetés, *Rubint Jánosné* ugyanazért — 2 napi elzárás és 20 kor. pénzbüntetés (Jogerősek), *Barányi Györgyné* Zeherje, Szunyai Andrásné Rimatamásfalva, *Pavella Andrásné* Rimatamásfalva, *özv. Karhut Jánosné* Rimatamásfalva, *Andrik Andrásné* Rimatamásfalva édes tejszin forgalombahozatala miatt 20—20 korona pénzbüntetés. (Jogerősek).

*

Olcsóbb lett a tengeri liszt. A hatósági ármegeállapítások nyilvános ellenőrzése jogán figyelmeztetjük a fogyasztó közönséget, hogy a földmívelési miniszter most érkezett leiratában a tengeri liszt árát a legközelebbi kiutalástól kezdve az eddigi 62 koronás árral szemben 54 koronában állapítja meg. A leirat további részében hangsúlyozza a miniszter, hogy elvárja, hogy ez az árkedvezmény teljes egészében a közönség javára szolgáljon!

*

A vármegye szappanellátását rendező alispáni intézkedés a múlt napokban ment ki s ennek értelmében a május hó 1-től kezdve havi szappankiutalások történnék a Gömörmegei Áruforgalmi r.-t. mint elosztó szerv útján az elsőfokú hatóságok részére az alispán által. Akinek szappanszükséglete van, az köteles lesz igényét a községi, illetve körjegyzők vagy a polgármestereknél bejelenteni s az ott nyert utalványra kapja a hadiszappanját. Az elosztás ezen fejquóta alapján történik: az őstermelők havonta és fejenként 30 gramm, az intelligencia (hivatalnokok, iparosok, szabadfoglalkozásúak) havi 180 gramm, egyéb foglalkozásúak (napszámosok és gyári munkások) havi 80 gramm szappanban részesülhetnek. A szappan legitim kereskedők útján kerül a közönséghez. Egy kiló szappan ára 4 kor. 16 fillér.

*

Apró hírek. Ujabb *citromkiutalás* történt a Haditermény részéről és pedig egyuttal 30 ládat kap a vármegye. — Ujabb *étfüge* rendelést tett az alispán s ezen kívül török mogyoróbelet is hozatott a Haditerménytől. — A Gömörmegei Áruforgalmi r.-t. az elmúlt héten a vármegye területén lévő *gyárak cukorszükségletét* elszállította.

Világháború.

A múlt hét óta két offenziva zajlott le a nyugati fronton. Az egyiket az angolok csinálták, a másikat a francziák.

Az angolok offenzíváját már a harmadik arrasi offenzívának nevezhetjük, mert már harmadizben próbálták meg az angol seregek Arras táján áttörni a német frontot. De az eredményt olyanformán kell jelezni, mint a mikor a zenében azt jelzik: *decrecendo*, a mi körülbelül annyit jelent magyarul, hogy hanyatlóan, elülről hátrafelé fogya. Ilyen volt a három angol offenziva sorsa is. Az elsőben még volt több kilométer térnyereség, meglehetősen foglyszám és más zsákmány is. A másodikban igen csekély nyereség és rettentő vérvesztés volt. A harmadikban talán egy falu határába törtek be, mindkét részen 1000 foglyot ejtettek s az angolokat ismét borzasztó vérvesztés érte. Ez a harmadik offenziva már rövid lélekzetű volt; április 28 án kezdődött s azon a napon vissza is verték. Május 4 én jött a jelentés a negyedik angol offenzíváról, amely szintén sok vérbe fult.

A francziák most két angol offenzíváról lekésvé, ismét összeszedték magukat s két nappal az angol offenziva kudarcza után a Champagneban Rheimstől keletre 11 kilométeres szakaszon hatalmas rohamokat indítottak a német állások ellen. Főleg a dombvidéket akarták el-

ragadni a német állásoktól 2 falu határában. De az erős rohamozások csakhamar véget értek. A németek ellentámadással visszaverték a benyomult ellenséget s május elsején már nagyjában visszaverték az új francia offenzívát, a mely mindkét részről vagy 500 foglyot s a francia részről igen nagy vérvesztéséget eredményezett, pedig a francziák már az első Aisne-champagnei offenzívában is borzasztó veszteséget szenvedtek: 160000 re teszik a halottak és sebesültek számát s most újabb nagy veszteség járult hozzá.

Francia kritikusok emlegetik is már, hogy szükséges volt e fejfel nekimenniük a falnak, illetőleg a Hindenburg állásoknak és fővezérválság híre érkezik a francziáktól.

Az olasz fronton a Karszt északi részén erős tüzharcot emleget az olasz hadvezetés, a mi jelentésünk pedig semmit s ez talán azt jelenti, hogy érik a helyzet valamire.

A hosszú orosz román fronton mostanában erősebb orosz ágyuharcot jeleztek s annak megtorlását a mi részünkről. *Alexejev* fővezér offenzívát ígért az angoloknak, ha jobb idő lesz s persze ha az orosz belső viszonyok engedik.

Most legujabban az Ojtozi szorosról északra rohamoztak orosz zászlóaljok, de vissza is verték őket azonnal. Ugyancsak támadtak az oroszok a Susita és a Putna völgye között is, de eredménytelenül.

A maczedóniai harcvezonalon a Dojrán tónál az angolok, a Cserna völgyben a francziák szoktak nyugtalanodni, de csendre tanítják őket a derék bolgár német csapatok, mint a mieink is a déli Albániában fészkelődő olaszokat.

A török harcvezerekről újabb kevesebb hír érkezett. Mezopotámiában angol offenziva készült s egy kis eredményt ért is el, de hamar megállították. A Sinai félszigetre Gazától délre az angolok visszavonultak. Örményországban az oroszokkal kisebb harcok folynak.

A tengeralattjárók hatalmas eredménye remegésbe ejti az angol államférfiakat. — Eddig még csak gondolkoznak, hogy mit lehetne tenni?

Meghívó.

A Gömör és Kishontvármegyei Magyar Közművelődési Egyesület 1917. évi május hó 14 én délután fél 2 órakor — a vármegye háza kis tanácstermében tartja meg évi közgyűlését, melyre az egyesület tagjait, valamint az érdeklődő közönséget ez uton is meghívja

az elnökség.

Május huszadikán lesz a gyermeknap RIMASZOMBATBAN.

Hírek és vegyesek.

Trics-tracs

a déli korzón a Hungária előtt:

I. (a leány) ... siet?

II. (a fiu) Mint mindig. De azért szívesen elmondok egy pár ujságot, ha ugyan ujság lesz, mert Rimaszombatban igen hamar szétszalad a hír.

I. No halljuk!

II. Például ujság, hogy nemsokára — valószínűleg e hó 20 án — kedves mulatságuk lesz. Éhes kis perselyt kapnak a kezükbe és kedvük szerint pumpolhatnak bennünket a hadiárvák javára.

I. Gyermeknap lesz?!... Nagyszerű!...

II. És pedig egészen új zsánerű gyermeknap. A haditermég nincsen egészen kidolgozva, de az bizonyos, hogy egy mozgó kabaré fogja élénkíteni az urnák birodalmát, sőt délutánra egy művészi kabaré előadást terveznek a városkerti nyári vendéglőben.

I. És kik fognak szerepelni?...

II. A vendéglőben a főszerepet *Jellinek* mester adja, ezenkívül a *Farkas* társulata fog kedveskedni.

I. Apopó... a színészekről jut eszembe. Sok pletykát hallottam rebesgetni a héten. A többek között azt beszélnek, hogy *Verseczi* elme s berukkol...

II. Sajnos, igaz...

I. Hogy a primadonnát meglátogatta egy érdekes imádója, aki...

II. Pszt... Az imádók nem szeretik, ha a nevükön nevezik őket. A primadonna imádás csak inkognitóban romantikus.

I. Ejnye, de szereti a romantikát!... Volt a „felöltött” előadáson?

II. Minthogy egészen felnőttség vagyok — voltam. Nagyszerűen mulattunk mi férfiak és egy pár bátor asszonyka...

I. Kik voltak ott az asszonyok közül?

II. Erre nem merek felelni, mert ha elárulom őket, vége a barátságoknak.

I. Milyen szép korzó van!... Nézze ott jön az édes Ácsné...

II. És a még édesebb *Kardos Edith*...

I. Gavallérjuk is van!... És nézze!... itt az őszi leugyel lovag a feleségével, akiről *Glin* első hirt irt egyszer...

II. Egy ennyivaló kis buldoggal korzóznak.

I. Mit tud a jövő heti műsorról?

II. Kedden „Kint a bárány, benn a farkas”, szerdán az új komikust ismerjük meg a „Fogadjunk” című operettben.

I. Más ujság nincsen?...

II. Nincs, mert az nem ujság, hogy a *Maga* új tavaszi toalettfje elragadó s az a fehér kalap azzal a matt fekete diszszel...

(A beszélgetés itt megszűnt közérdekű lenni.)

—ár.

Fórum. Abauj Tornavármegye hivatalos lapjában azt olvassuk, hogy az abauji cserebogar irtás céljaira 27000 koronát irányzott elő a vármegye. Egy kilogramm cserebogarát 20 fillérré váltanak be s erélyes akció indult meg a közigazgatási hatóságok körében a pusztító cserebogarak ellen. Szomorkodva olvassuk e hirt és nézzük virágzó gyümölcsfáinkat, amelyeken vígan lakmároznak a sárga bogarak. Az embernek kedve lenne összeszedni őket és kuriózumképen kiszámítani, mennyit fizetnének értük — Abaujban?!...

Templom-hangverseny. A budapesti egyetemi ifjuság ker. diákszövetsége a pünkösdi előtti héten (május 20—26. között) saját alapítójára gyarapítására a rimaszombati református templomban orgonahangversenynyel egybekötött zeneelőadást fog tartani. A részletes programot később fogja a közönség tudomására hozni. A magas színvonalnak ígérkező előadásra már most felbivjuk olvasóink figyelmét a mindenképpen nemes cél érdekében is. A diákszövetség célja ugyanis a fővárosba kerülő ifjuságot a nagyvárós ezer kísértése közt megoltalmazni s nekik az e célra bérelt és berendezett diákotthonban nemes szórakozást nyújtani.

Közigazgatási hírek. *Lukács Géza* főispán e hó 1 én átadta az alispáni hivatal vezetését *dr. Fonet Gyula* várm. főjegyzőnek, az alispán törvényszerinti helyettesének. A háborus állapotok folytán oly igen nagy jelentőséget és széles munkakört tartalmazó állás tennőit *dr. Fonet Gyula* kipróbált kezében bizalommal tudjuk s a közigazgatásunk ideiglenes fejét ezen állásában azon biztos reményünk kapcsán üdvözljük, hogy a közel jövőnek eseményei egyhangú bizalommal segítik őt be az alispáni székbe, melyre csendes, de eredményekben gazdag munkálkodást és értékekkel telített egyénisége teljesen érdemessé teszik. — A főispáni változás egyébként nem okozott semmi változtatást sem az ügykörben, sem a hivatal személyzetében.

A törvényszéki elnök üdvözlése.

A kishonti esperesség *Medveczky Sándor* világi elnök és csetneki *Gyürky Pál* főesperes vezetésével e héten küldöttségileg tisztelgett *Cseh István* kir. törvényszéki elnöknel s *Gyürky Pál* főesperes megleghangu szép beszédben üdvözölte az új elnököt, ki mint az esperességi törvényszék bírása s a karaszközi egyház felügyelője egyházi téren is kiváló érdemeket szerzett eddigi működésével. *Cseh István* hálás szívvel köszönte meg az egyház figyelmét s kérte továbbra is a vezetőség mindenkor tapasztalt jóindulatát a maga részére.

Kitüntetés. *Hajdú Imre* putnoki könyvelő, a m. kir. 10. honvédgyalogezred zászlósa vitéz magatartásáért a kis ezüst vitézségi érmet kapta.

Főigazgatói látogatás. Tegnapelőtt érkezett városunkba *Dombay* Lajos miskolci felső leányiskolai internatusi igazgató, a tiszán-inneni ref. egyházkerület tanügyi előadója, hogy a főigazgatókhoz hasonló hatáskörrel megvizsgálja a helybeli egy. prot. főgimnáziumban a tanítás menetét. A tanügyi előadó pénteken és szombaton folytatta látogatásait az előadási órákon s az intézet ügyvezetése iránt minden oldalról érdeklődött.

Május elseje. A szocialista világ nagy ünnepnapja úgy, mint az egész országban, Gömörben is méltóságtejes csendben telt el. A gyárakban és a vállalatoknál szünetelt a munka, felvonulások vagy gyűlések azonban nem voltak.

Érettségi elnök. A helybeli főgimnáziumban a folyó tanév végén megtartandó érettségi vizsgálatokon leendő elnökléssel a tiszán-inneni ref. egyházkerület püspöke *Simon* Mihály helybeli ref. lelkészt bízta meg. Kormányképviselőt ez idén a közoktatásügyi miniszter az érettségi vizsgálatokra nem küld.

Megjutalmazott igazgató-tanító. Megirtuk lapunkban, hogy *Törköly* József, a helybeli állami elemi fiúiskola érdemes igazgatója — lapunk régi jelestollu munkatársa — az Akadémia 1000 koronás Wodiáner jutalmával lett kitüntetve. — A Magyar Tudományos Akadémia most tartott üléseinek legkiemelkedőbb mozzanata volt a magyar nevelésügy terén kiváló szolgálatot tett két tanító megjutalmazása. — Az Akadémia mult havi ülésén *Törköly* József rimaszombati és Porázik György salgótarjáni igazgató tanítóknak ítélte oda e szép és valóban megérdemelt jutalmat s a mostani teljes ülésen dr. *Berzeviczy* Albert v. b. t. t. elnök lelkes szavakkal üdvözölte a jutalom átvételére személyesen megjelent igazgató tanítókat, kik meghatva köszönték meg a jutalmat. Különösen nagy hatást tett a jelenvoltakra *Törköly* József köszönő beszéde, melyet szinte áhitatos figyelemmel hallgattak s lelkesen megéljeneztek és frenetikus tapsokkal ünnepelték az érdemes és tisztos férfit, vármegyei oktatásügyünk méltó díszét, büszkeségét.

Elismerés a hadikölcsönökért. A magyar nemzeti hadikölcsönök sikereinek elismerése és e téren szerzett érdemek jutalmazásaképpen a kormány *Terray* Gyula udvari tanácsos rozsnói főesperest és *Hallay* Zoltán rozsnói h. főgimn. igazgatót elismerő oklevéllel tüntette ki.

Tanító változások. A vall. és közokt. miniszter *Fábry* Margit áll. tanítónőt áthelyezte Gömörpanyittról Betlérbe, *Istók* Lenkét Dobórról Kurincz pusztára. *Képes* Anna tanítónő Giczéről más megyébe, *Koross* István Pelsőczről Alsóhangonyba távozott. — *Thomasz* Sándor áll. tanító Csetnekre, — *Gazdig* Gyuláné a gömörpéterfalvi, *Fedák* István a sajjóházi iskolához neveztetett ki. — Helyettesítőikül kiküldettek: *Bakkné* Hadnagy Anna a murányhuti r. kath., *Rákóczy* Irma a murányhosszuréti r. kath., *Sztanik* Mária a gesztetei r. kath., *Krupecz* Erzsébet a vizesréti ág. h. ev., *Matheidesz* Jolán a gerliczei ág. h. ev., *Szurmó* Gizella a balogújfalui ref., *Turi* Mária a kisvizsnói ref. iskolához. Az uzapanyiti r. kath. iskolaszék megválasztotta *Tóth* Lujza tanítónőt.

Egyházkerületi gyűlés. A dunántúli ref. egyházkerület most tartotta Pápan közgyűlését. *Sütő* István ügyvéd, ki a dunántúli egyházkerületben is a tanácsbírói tiszt betöltésével bízott meg, a kerületi nagygyűlésen részt vett.

Katonai kitüntetések. Dr. *Kardos* Géza 15. h. ezredbeli tart. főorvos, özv. Kohn Adolfné itteni kereskedő derék fia — ki a háboru folyamán már ismételt ki lett tüntetve, most a Ferencz József-rend lovagkeresztjét kapta a hadiékítménnyel és kardokkal.

Jesko Lénárd m. kir. honvédmérnöki tisztikari százados, néhai polgármesterünk: Szabó György unokája — szintén a hadiékítményes Ferencz József-rend lovagkeresztjével lett kitüntetve.

Tóthy János 8. honv. huszárezredbeli tart. hadnagy, néh. dr. *Tóthy* János jolsvai járásorvos fia, a hadiékítményes 3. oszt. katonai érdemkeresztrel és a kardokkal lett kitüntetve.

A signum laudist a kardokkal kapta a 16. honv. gyalogezrednél *Teplán* György, ezen ezredhez beosztott tart. segédlelkész s *Badinszky*

András és *Lóvy* Jenő tart. hadnagyok a kis ezüst vitézségi éremmel lettek kitüntetve. *Czár* István őrmester és *Bogdán* Illés tizedes a 16. honvédegyalozezredben a német harcász hadiérmet kapták.

Közigazgatási bizottsági ülés. A vármegyei közigazgatási bizottság e hó 14-én, hétfőn tartja rendes havi ülését.

Emlékünnepély. A főgimnázium Pósa Önképzőköre a mult számunkban közölt műsorral mai nap délután 3 órakor tartja meg Tompa záró diszülését.

Halálozás. *Glózer* László rimamurányi főerdőmérnök, ki a Micske Gusztáv Rimabrézóra áthelyezése után a rimóczi állást foglalta el, Budapesten szanatóriumban elhunyt folyó hó 1-én hivatalos működése 24 ik évében, 48 éves korában hosszas szenvedés után. A részvénytársaság erdőtisztikára külön gyászjelentést adott ki a klefőczi erdőgondnokság érdemes vezetőjének elhunytáról. Hült tetemeit a nyustyai vasúti állomásról a nyustyai vasöntöde sirkertjébe szállították folyó hó 5-én s ott helyezték nagy részvét mellett örök nyugalomra. Kiterjedt rokonság gyászolja özvegyén és két gyermekén kívül.

Elhunyt katona. A helybeli méntelep egyik katonája: *Dardaru* József hosszas betegség után folyó hó 5-én a kórházban meghalt. Holnap, hétfőn temetik.

Határrendőrségi kinevezés. A m. kir. belügyminiszter *Bárczy* Sándor végzett joghallgatót, *Bárczy* Boldizsár feledi takarékpénztári könyvelő fiát a m. kir. határrendőrséghez díjtalan fogalmazó gyakornokká kinevezte és szolgálatiételre a fiúmei m. kir. államrendőrséghez osztotta be.

Közgyűlés. A rimaszombati ált. ipartestület ma, vasárnap délelőtt 11 órakor tartja évi rendes közgyűlését a városháza tanácstermében. A közgyűlés — tekintet nélkül a megjelenők számára — most már határozatképes, mert másodszer van összehívva.

Érdekes terv. A nyiregyházi villamosági részvénytársaság ügyvezető igazgatója: *Eiseler* Gusztáv, ki főgimnáziumunk jeles növendéke volt — érdekes tervvel foglalkozik. A nagykiterjedésű nyiregyházi tanyákra ki akarja vezetni a villamos áramot és a gazdákkal konzorcionális alapon villamos üzemű szántó, vető- és aratógépeket akar beszereztetni. A terv megvalósítása elé általában nagy reményekkel néznek a városban és a gazdák is igen szimpatikusan fogadták a tervet.

Kézbesíthetetlen postaküldemények vannak a kassai m. kir. posta- és táviratigazgatóságnál s ezek között egy Tornalján feladott 6 koronát tartalmazó ajánlott levél.

Esküdtszéki tárgyalások. A helybeli kir. törvényszéknél folyó hó 7-ikén kezdődik a májusi esküdtszéki ciklus. Két ügy kerül tárgyalás alá és pedig 7-én és 8-án a szándékos emberölés büntetével vádolt *Pésó* István putnoki gőzmalmi kocsis büntügye, aki a mult év május havában feleségét szíven szurta, 9-ikén pedig a szándékos emberölés büntetével vádolt *Bodnár* Pálné büntügye, aki Naprágyon a mult év december 12-én ujszülött fiát lepedővel és dunnával megfojtotta. — *Esküdtsek lesznek:* Sághy Sándor, Jerem Viktor, Hoznek Lajos, Dusza János, Felek Ferencz, Bortsch Aurél, Bende János, Dudás József, dr. Argay György, Czirbesz András, *Fábry* Andor, id. Bátky Gyula, Andrik János, Haas Salamon, Pitta Lipót, Banczik Sámuel, Torma József, Tomory Endre, Vozáry Sámuel, Moleczer Gyula, Sztatinszky Endre, Kemény Lajos, Petrenkó János, Halasi Pál, Mihály András, Fejér Endre, ifj. Lengyel Sámuel, Kosiner Vilmos, B. Tóth István és Paál Gyula. — A tárgyalásokról jövő számunkban részletes tudósítást fogunk közölni.

Takarékpénztári fiók Meleghegyen. Április hó 22-én tartotta alakuló közgyűlést *Terray* Gyula főesperes, udv. tanácsos elnöklete alatt *Kozma* Ferencz rozsnói takarékpénztári vezérigazgató és nagyszámú érdeklődők jelenlétében a rozsnói takarékpénztári r.-t. fiókintézete. — A közgyűlésen a vidék azon községei, melyek támogatására az új takarékpénztár különösen számít, kivétel nélkül képviselve voltak s egyhangú lelkesedéssel mondták ki a fiók takarékpénztár létesítését. Megválasztották a tisztikart és bizottságokat. A meleghegyi fiók-

takarékpénztár — következtetve a jelenlevők lelkes hangulatából — a Felsőbalog völgyének e jelentős gőcpontján szép jövőnek néz elébe.

Fémek beszolgáltatása. A m. kir. honvédelmi miniszter értesítette a vármegye alispánját, hogy a hadicélokra igénybe vett háztartási fémek beváltására a fémközpont r.-t.-nak adott s folyó évi április hó 30-ig meghosszabbított megbízást a fémeknek szigorubb rendszabályok alkalmazása mellett való felkutatására szolgáló szervezet megalakításáig továbbra is meghosszabbította. Ez iránt külön rendelet fog intézkedni.

Népszerűsíteni akarják a fatalpakat. A kereskedelemügyi miniszter leirt a főispánhoz, hogy közigazgatási műnyelven fejezzük ki magunkat, a fatalpu cipők népszerűvé való tételé tárgyában. A divat e legújabb kreációja eddig nem igen tudott gyökeret verni nálunk. Most azonban, hogy a bőrányagok mindinkább fogytán vannak, szükséges, hogy más bőrpótló anyagokról gondoskodjanak. A hadseregszállítók már régóta kísérleteznek a papírányagokkal, de a kísérlet nem vált be, sőt az egészségre is káros hatással járt, amennyiben négy-öt esztendei hüvös, de zárt levegőt eredményezett. A miniszter leiratában elsősorban a fatalpakat ajánlja figyelembe. Két oka van a leirat szerint a fatalpak általános népszerűtlenségének. Első oka az, hogy nálunk nem tudnak használható fatalpakat készíteni. A miniszter ezért Budapesten a technológiai muzeumban ilyen tanfolyamot állít fel s e tanfolyam végzett növendékei vidéki városokban, elsősorban iparkamarai színhelyeken újabb tanfolyamokat tartanának. A nagy népszerűtlenség másik oka a közönség könnyen érthető idegenkedése e kopogó holmiktól, amelynek leküzdésére a miniszter erőteljes társadalmi akció megindítását tartja szükségesnek. Legcélravezetőbbnek tartja, ha a főbb tisztviselők és előkelőbb emberei fatalpu cipőkben jelennek meg a nyilvánosság előtt.

Rőfösáruk forgalma. A miskolci Kereskedelmi és Iparkamara figyelmezteti az érdekelte kereskedőket, hogy április 19-től május 19-ig a fehérített és merczerizált készletek öt, a tarkán szőtt készletek tiz, festett készletek öt, a nyomtatott szövet készletek tiz százalékot, de legalább 300 métert ezen árunemből összesen; férfi fehérnemű készletekből öt százalékot, de legalább öt tuczat inget és alsónadrágot együttvéve szabad elárúsítani. Árak gondosan betartandók és az eladásokról külön feljegyzések vezetendők.

Jótekonycélú előadás. A rimaszombati polg. leányiskolában f. hó 12-én d. u. 5 órakor jótekonycélú előadás lesz, melynek *műsora:* 1. Horváth Géza: „Ungarisch.” Zongorán 4 kézre előadják: *Jurecska* Anna és *Loysch* Edit III. oszt. növendékek. — 2. Szalay Gyula: „Szeressük egymást, magyarok.” Szavalja: *Tóth* Bellis II. oszt. növ. — 3. Malen C.: „Lelkem, óh dicsérjed...” Éneklí a növendékek énekkara. — 4. Elbeszélés. Irta és felolvassa: *Lipták* Kornélia IV. oszt. növ. — 5. Weber: „Rondo brillante.” Zongorán előadja: *Pöschl* Aranka IV. o. növ. — 6. Gács Demeter: „Trombitás Balog.” Szavalja: *Bodnár* Piroška IV. o. növ. — 7. Pápai Molnár Kálmán: „Gyermekemese.” (A nagymama mesét mond kis unokájának.) Éneklí: *Vall* Margit IV. oszt. növ. Zongorán kíséri: *Pásztori* Edit IV. oszt. növ. — 8. A nagy leány. Monolog. Irta: *Lipták* Kornélia IV. oszt. növ. Előadja: *Bender* Margit III. oszt. növ. — 9. A magyar nóta... Éneklí az énekkar. — 10. Szóllósy Alfréd: „Ne sirj, édes anyám.” Szavalja: *Veres* Ilona III. oszt. növendék. — 11. Liszt Ferencz: „Rhapsodie hongroise No. 13.” Zongorán előadja: *Pásztori* Edit IV. oszt. növ. — 12. Isten, adj hazánk felett... Éneklí az énekkar. — Belépő-díj 2 kor. Diákjegy 1 korona.

Megjelent: Dr. Mojses Andor, Mesko Barna, Gál István kottája.

Kapható: Ifj. Rábely Miklós és Lévai Izsó könyv- és papírkereskedésében. Ára 2 kor.

Eladó féregmentes hálószoba-butor.

Czim: A kiadóhivatalban.

Népfelkelő szemle. Folyó hó 2 ikán volt városunkban a népfelkelő szemle, melyen dr. Ráróssy Gyula volt a polgári elnök s dr. Meskó Miklós vármegyei tisztii főorvos működött polgári orvosként.

Temetkezési egylet gyűlése. A polgári olvasókör védnöksége alatt álló temetkezési egyesület választmánya mult vasárnap délelőtt id. Rábely Miklós elnöklésével ülést tartott, melyen több új tagot vettek fel s néhány tagot töröltek. Az állásától megvált eddigi pénzbeszedő biztosítékának kiszolgáltatását elhatározták s tudomásul vették az új pénzbeszedő kaucziójának deponálását. Végül a könyvelő felülvizsgálataért s általában az átadás és átvétel munkálatainak végzéseért Kohút Lajos pénztárnoknak a választmány elismerését fejezte ki. Ezek voltak a gyűlés tárgyai.

Betörés. Balogtamásiban április 26—27. közti éjjelen ismeretlen tettes feltörte a harczterén levő Bódi Sándor záros kamaráját, abból az összes dísznóhust, sódarokat, kolbászt stb. elvitte. A tettes bizonyára tudta, hogy Bódi Sándorné az nap este nem volt otthon, rokoni látogatásra vidékre ment. A faluban a mult héten több ludat és tyukot is elloptak s az itteni piacon eladták. A lopást nem merték a károsultak feljelenteni, mert féltek attól, hogy a tettesek házukat felgyújtják.

Leégett malom. A Nagy Pál tulajdonát képező, messze földön híres, modern berendezésű bakostöréki henger- és vizimalom f. hó 5 ére virradó éjjel, eddig ismeretlen okból, teljesen leégett.

Színház.

A harmadik színreferáda már kialakultabb véleményt tartalmazhat, mint az első kettő, e héten már leszűrődött az az eredmény, amelyet az első két héten a sok jóakarát némi befolyásolt.

A színházat e héten is sokan látogatták, a „Farsang” közönségéhez fogható telt házat régen látott a Hungária nagyterme. A közönség hálás és szokatlanul meleg hangulatu. E tudja nézni a sok érthető hiányt és nem akad fel aprólékos külsőségeken. Tavaly például azon sópánkodtak egyesek, hogy egy színésznek szűk szoknyában jelent meg a színen, az idén senki sem akad fel azon, hogy frakkhoz szürke betétes cipőt visel a szerelmes színész. — Az ezerszemű Caesar, ha akarja betudja hunyni kilencszáz és egynéhány szemét!

*

Szombaton, mult hó 28 án kabaré előadás volt. Ugy a műsor összeállítása, mint az interpretálás minden kritikát elbir. Az estnek lelke kétségtelenül Verseczy volt, akinek komikus talentuma sokoldalú és néha egészen eredeti. Ez a szimpatikus színész nem sokáig mulattat bennünket, amennyiben katonai szolgálatra vonul be s a jövő héten új komikust kap a társulat. Nehéz lesz a helyét pótolni!

Vasárnap délután „Marci”, este a „Csárdáskirálynő” ment másodsor. Kedden a „Szerelmem” című reális levegőjű színjáték, szerdán az „Egyszer volt” című operett ment, csütörtökön Molnár Ferenc színdarabjának beharangozott „Farsang”-ja bukott meg Rimaszomban épen úgy, mint a többi vidéki városban.

Egy színreferáda kereteit nagyon meghaladná annak keresése, hogy a színészek talentuma volt-e gyöngye e darabbal való sok erőt kívánó megbirkózáshoz vagy a közönségünkben fejletlen még a szavak muzsikáját megérteni tudó s a lelkek kulisszáiba belenéző érzés!

Pénteken este egy francia légkörű és piros színlapot kívánó vígjáték ment: „Van e babája?”

A színészek minden este igyekeztek eleget adni.

Nagyiván István a szerelmes színészünk a szokott jó volt, a „Farsang”-ban talán indispozícióval kellett küzdenie vagy talán azzal az előérzettel, hogy ez a szerep kivételes talentum nélkül nem bír tetszést kiváltani?!... — A beszéde sok helyen tulságos gyors és az értelmet veszélyeztető volt, a játéka sem a szokott sima, látszott rajta, hogy alterálja valamely rajtakívüli körülmény. A többi estéken meleg és igaz sikere volt.

Szalay Pál a „Farsang”-ban egészséges és megérthető volt, a többi estéken friss és üde talentumot vitt bele öntudatos játékába.

Az igazgató sokoldalú és mindenütt helyesen megálló színész, Verseczy d'cséretét legelőre említettem.

Tombor Olga e heti szerepléséről kevés szó eshetik. A kabaréban kedvesen énekelt, az operettekben a szokott és egyforma nivóju alakítást adott.

Acsné bebizonyította, hogy a társulat női részének legerősebb egyénisége. Sokszor egyforma, a hangja néha tulságosan rideg és merev, de sohasem kiabál ki abból a szerepből, amelyet betölt. A „Farsang”-ban sok nehéz éggel kellett megküzdenie s ahol partnerei nem befolyásolták játékának színvonalát, ott tehetsége legjavát adta. Toalettje teljesen korszerű és a vidéki színpadok igényeihez képest feltűnően szép volt. A „Szerelmem”-ben nagyon jó és nagyon eltalált hangot adott, operettekben bájos ambícióval fujja a kart.

Kardos Edith, ez a jól öltözködő kis színésznő estéről estére újabb jelét adja tudásának, Garami Jolán különösen a „Farsang”-ban adott egészen elfogadható alakítást.

Bartók Edith e héten jobbat és többet nyújtott mint eddig.

A scemikai rendezés egységes és amennyire a körülmények engedik, esztetikus.

Szombaton Verseczy József jutalomjátéka lez és egész új műsorú kabarét ad a társulat; vasárnap este „Mágnás Miska” megy másodsor. Ugy tudjuk, hogy hétfőn is lesz előadás, a „Csárdás királynő”-t adják zónában.

A lefolyt héten az Apolló mozgó színházban élvezetes és jól összeállított műsor szórakoztatta a szépszámú közönséget. — Felhívjuk a figyelmet a mindenféle nagy szenzációt keltett ki-tűnő filmre: a „Pogromra”, mely az orosz birodalomban lefolyt eseményeket tárja elénk pompás felvételekben.

A műsor a következő: Szombat, május 6. „Ördög kastélya” detektív dráma, „A néger” amerikai vígjáték.

Vasárnap, május 6 án „Pogrom” dráma a fehér császár birodalmából 4 felvonásban.

Szerdán, május 9 én: „Tökéletes feleség” vígjáték Ritta Sarchettoval, „Éjféli látogatás” dráma.

Május 13 án, Vasárnap: „A nagymama”, Blaha Lujza legkedveltebb szerepében.

Szerkesztői üzenet.

L. Helpa. A tej új maximális árát lapunk április hó 22-iki számában közöltük, de mert bizonyára elkerülte b. figyelmét, újra ide iktatjuk: „Kis- és nagyközönségben termelő és elárúsító között 50 fillér, termelő és fogyasztó között 54 fillér, árusító és fogyasztó között 56 fillér.”

Eladó férfi-ruhák.

Finom angol szövetből készült, keveset használt férfi ruhák eladók. **Czim:** a kiadóhivatalban.

Korcsma

italmérés joggal, földdel, nagy állással stb. a **Sajóvölgyén** országut és vasut mentén, több faluhoz közel a **Tiba-i vasuti állomás mellett**, eladó. — Ajánlatok, megkeresések **Chovan Sándor** lel készhez **Bugyikfalára** (Up. Felső balog) intézendők.

2-2

Lévárt fürdő

május hó 15-ikén nyílik meg.

Ajánlva reumatizmus köszvény, izületi gyuladás, idegbajok és görvélykór ellen.

Fürdőtelepen szakképzett masszírozó működik.

A mai nehéz viszonyok mellett, napi 12 korona teljes pensziót — fürdőhasználat nélkül — állapítottunk meg, hogy módot nyújthassunk szegényebb sorsu tisztviselőknek is betegségük gyógyítására.

Bővebb felvilágosítást a fürdő kezelősege nyújt. — Vasut állomás: **Tornalja**, posta és távirda: **Harkács**, (Gömörm.)

1-3

Fürdőkezelőség.

Eladó ház.

Rimaszombatban a **tisztviselőtelepen** 5 szoba, fürdőszoba, konyha és egyéb melléképületekkel, valamint villanyvilágítás, vízvezeték és csatornázással ellátott tehermentes ház eladó. — Értekezni lehet **Dr. Söldos Bélával** Rimaszombat vármegyeház.

2-3

Eladó

a rimaráhói római kath. plébánián 10 darab fából és 4 darab szalmából készült

használt méhkaptár.

Bérlet.

3-3

Gömörmege Tajti községében 960 m. h. birtokom 6 évre bérbe kiadó. A birtok áll: 400 m. h. szántóföld és rétből, körülbelül 200—250 bold I. rendű erdei legelővel és jó karban levő gazdasági épületekkel. — Tudakozódni lehet a tulajdonosnál: **Kirchmayer Gerő Eperjesenyiczke.** (U. p. Eperjes.)

Mindenféle új és használt motorok,

dob-sínek, kazalozók és borsajtok előnyös ár mellett kaphatók, gépjavitások jutányosan eszközöltetnek a

Rimaszombati Kereskedelmi és Közgazd. Bank R.-t. gépgyárában, Rimaszombat.

Ajánlkozás.

Tisztelettel értesitem a nagyérdemű közönséget, hogy mindenféle új

kőművesmunkálatokat,

valamint javításokat is mérsékelt árban — pontosan és kifogástalanul elkészítve, helyben úgy mint vidéken — felvállalok.

Szolgálatkészségemet tisztelettel felajánlva, a n. é. közönség szives pártfogását kéri

Misurák András

kőművesmester.

Rimaszombat Mező-utca 6.